

ADADUL

EDACȚIA și ADMINISTRAȚIA:
ARAD, Str. Eminescu No. 18.
Telefon: 266.

al Asociației »Infrățirea«

care odată pe săptămână.

S. O. S.

Trei elemente alfabetice, care prezintă aşa aruncate la întâmplare cum sunt, chemările sperate de salvare, în mijlocul nemarginilor mari și cene.

Save ours salve, este stigăul ce îsbucnește astazi, mai esteajnic ca oricând, din sujetul celor ce și iubesc țara mai presus de orice. Este inutil să mai descriem miasma mizerie cuiărătă cu apănele de veșnicie între fruntaile românești. Doctorii, unii nu pricepă ca oții, dibuesc în întunericul soluțiilor, diagnosticul suprem a cărui singure alternative sunt: sau intrarea în convalescență, sau prabușirea în haosul al căruia rângel acaparator ne atrage cu putere magnetică.

Bisturiul finanțar al vîstiernicului Mironescu, căută cu desăvârșită cinsti dar cu puțin susținție omenească, să realizeze economiile salvatoare. Se vor reduce salariile funcționariilor mici și mari, dar primele de incasare a impozitelor se vor menține, deși cel care primește prima are o leață al carei echivalent trebuie să fie munca prestată statului.

Aveți, cu oarecare aproxi-mație 800 parlamentari — deputați și senatori — plătiți lunar cu sume fabuloase pentru se-dințe în care interesele țării sunt înădăute, lăsând loc liber invictivelor de multe ori gro-tești și certurilor — chiar și bătăilor — pentru o ideologie hibridă.

Conversiunea datorilor a fost suspendată, creindu-se în schimb o lege de tranziție, care prevede un moratoriu agricol de 18 luni, urmând ca, dacă aceasta nu-ștă ajunge scopul, adecă dacă nu inviorează piața agricolă, să se vindă cu o lege mai eficace. Toate bune și nu vom fi noi acel care să nu recunoaștem străduințele depuse pentru înălțarea prăbușirii, dar continuăm a susține și pe mai departe chestiunea mora-toriului extern.

E drept că deocamdată, reducându-se salariile și pensiile, împărtășindu-se la câteva luni vom putea face față onorabilită obligațiunilor externe. Dar astfel circulația valorilor va scădea, ca o primă consecință a diminuării capacitatei de plată a con-su-matorilor.

Deci prima și cea mai gravă urmare a noului impozit excepțional, este nu stagnarea, ci împotmolirea până în gât a oricărui activitate comercială. Lovind în puterea de plată a consumatorilor, implicit lovesti și în fundimentul tuturor celorlalte isvoare de venit așa cum sunt, ale statului.

Si care-i rezultatul? Să-ți ghicească fiecare.

Save ours salve este strigătul de actualitate. Moratoriul extern trebuie declarat că mai curând, deoarece atunci când intrădevăr nu vom mai putea plăti cuponul extern, va fi

mult prea târziu. Vom fi atunci faliți frauduloși, posibilități de credit intern inexiste, industria și comerțul inexistente, într'un cuvânt totul făcut una cu pământul. Si atunci în van ne vom săbaie, căci cu multă greutate se va putca refacă vreodată ce a fost, sau cel puțin o infinită parte.

Vîtor de aur, fara noastră are și prevăd prin secoli și înălțare, sunt astăzi groasnic destinate de hodoșa realitate. Da, s-a realizat prin jertfa de sânge de a lungul veacurilor, visul marilor înaintași. Tembelismul epigonilor urmași, nu și stiu păstra minunata real zare, nu și stiu să amplioare din cauza bucuriei frenetic ce l-a cuprins când visul milenar a fost făptișat.

Si acum, după 14 ani.

Salvați ce se mai poate salva este strigătul mulțimilor.

Dragonir Valahu

Stiri externe.

La Geneva s-a deschis a 68-a sesiune a Societății Națiunilor.

— Germania nu participă la conferința dezarmării. St. Unite, care nu intervin în discuții, ar dori ca și Germania să ia parte la această conferință.

— In Rusia situația e tragică. Autoritățile întimpină greutăți în stărierea recoltei. În unele regiuni armata a rămas neaprovisionată.

— S-a terminat construirea gărilor Vaticanului cheltuitelele a suportat conform tratatului dela Latran, guvernul italian.

— Polonia cere realegerea sa în consiliul S. N.

— Căile ferate germane dau de lucru șomerilor. Numărul șomerilor, în Germania, pe ziua 15 Sept. a fost de 5 261.000, cu 38.000 mai mult ca la 31 August.

— Belgia a suspendat importul grăului. Se cere ca la fabricarea piinii să se întrebuteze cel puțin 10 la sută faimă provenită din grâu indigen.

— Manevrile armatei franceze au avut loc în Champagne (Mally le camp). A asistat ministrul aerului, de Pallevé.

— Japonia se va retrage din Societatea Națiunilor, dacă aceasta va primi raportul Llyton.

— Ungaria este nemulțumită de conferința dela Stresa. Acest lucru reiese din comentariile fostului ministru Szetenenyi.

— In Elveția vor fi destituiți funcționarii publici înscriși în organizațiile comuniste.

— Curtis vice președinte St. Unite — este în contra anularii datorilor de război.

— In Jugoslavia se lucrează pentru conversiunea datorilor agricole.

— Gândi a 'ncetat greva foamei.'

Adunarea „Astrei”

Duminică și Luni va avea loc, în orașul Deva, adunarea generală a Asociației pentru literatură și cultură poporului. Credințioșii vechilor tradiții, oamenii de cultură ai Ardealului, grupați în jurul acestui vechiu focar de lumină, se întâlnesc în Congresul lor anual, pentru a chibzui împreună, cum în aceste vremuri grele, când grija trafului de pe o zi pe alta este singura preocupare a celor mulți „ASTRA”. Iși va putea îndeplini totuști misiunea ideală, hărăzită de moși strămoși. Caci dintr-o toate instituțiunile pe care le-a avut Ardealul de odinioară, vechea Asociație dela Sibiu, este una din puținele care a izbutit printr-o strălucită probă de foc, să și justifice, de-a lungul anilor, rațuna de a ființa și între fruntaile largite ale țării românești. Tintă ce strălucește astăzi tot atât de luminoasă, ca și în trecut.

E incontestabil că nevoiele mereu crescănde ale trafului zilnic, pun pie-deci reale în calea sco-purilor și idealurilor acestui util așezământ cultural. La acestea, se adaogă neajunsurile interne pe care adunarea dela Deva, va și să le înălțure: d. Vasile Goldiș, nemai permisând să sănătatea, a renunțat încă anul trecut la mandatul pe care în calitate de președinte l-a cinstit prin înțelepciunea sa. Simțindu-se însă nevoie de sfatul dsale pri-cipal, adunarea dela Caransebeș l-a reales. Acum urmează să se aleagă noul președinte, care în nici un caz nu trebuie să facă politică militantă. Apoi, în această adunare se va decide și dacă „Astra” va rămâne și pe mal de departe la Sibiu, sau va trece la Cluj, după cum cer membrii clujeni ai „Astrei”. El motivează această cerere, prin faptul, că directivele culturale ale Ardealului, își au originea în Cluj, puternic centrul cultural și intelectual.

Suntem convinși că adunarea generală care se va ține Duminică și Luni

Salvați
ce se mai
poate salva.

ABONAMENTE:

Pentru particulari:	200 Leri	1 An	500 Leri	1 An
	100	6 Luni	250	6 Luni
	50	3 Luni	130	3 Luni

In străinătate dublu.

Demisia dlui N. Titulescu

Conflict din cauza pactului de neagresiune cu Rusia Sovietică.

Din veacuri a fost sortit acestui popor ca retele să-l vină buclue pe cap. Mari au fost nenorocirile și retele, dar mai mare i-a fost norocul, care în totdeauna l-a scăpat. ... Si azi, nu ne-a fost și nu ne este de ajuns criza, necazurile bieților funcționari și pensionari, a plugarilor, a podgorienilor și — ce să mai lungim vorba — toate necazurile noastre de acasă, ci ne mai vin necazuri și din afară, dar tot delă al nostru. Zilele trecute să răspândit vestea că cei mai strălucit reprezentanți ai nostru în străinătate — dl N. Titulescu — a demisionat din toate demnitățile pe care le ocupă. Si cum se afia tocmai la o conferință la Viena unde reprezentația țării, a lăsat totul acolo și a plecat la Londra. Toată lumea să a întrebat mișcătă: De ce a demisionat dl Titulescu? La început nu și dădea nimeni cu socoteala — și poate că adevarul gol golui nici nu se va ști vreo dată, dar totuști se spun că următoarele ar fi motivele care au determinat pe Titulescu să demisioneze:

Povestea e veche. Incepe pe vremea când la guvern era d. N. Iorga, iar la ministerul de externe presedinte d. Dem. Ghica. Pe atunci Rusia încurcață în conflicte cu China, — conflicte din cari ușor se puteau naște un război — voia să se asigure de liniste din partea Europei. A pornit atunci să încheie pacte de neagresiune cu Polonia, Franța, România, etc. În acel timp, dl Titulescu, bine văzând cum stă Rusia, a fost pentru închelarea pactului de neagresiune cu Rusia, dar numai cu condiția că Sovietele vor recunoaște unirea Basarabiei cu România. Si cum Rusia era la strâmtore, recunoașterea — cu puțină energie — se putea smulge. Însă... nu s'a făcut, pentru că ministrul de externe din guvernul dlui Iorga, n-a voit. Deci tratativele au fost întreupte, deși Polonia închelașe pactul, pronunțând că nu va fi pus în vigoare decât după ce și România va închela un acord de neagresiune cu Rusia. Această promisiune ne-a fost făcută și din partea Franței. În acel timp lucrurile au rămas aici. Guvernul Iorga a căzut

și a venit guvernul Vaida, care voia să clarifice situația dintre noi și Soviile. În acest scop prin intermediul Poloniei s-a „păpădit” terenul. Rușii sunt dispuși să încheie pactul de neagresiune și acumă dar ca problema Basarabiei să nu fie discutată. Cu alte cuvinte pact de neagresiune, în care nu se cuprinde cauza care în orice moment poate să apriodă focul pe malurile Nistrului. Natural — așa se spune — că d. Titulescu, care cunoaște că nimeni altul problemele politicei noastre externe, nu este pentru reluarea tratativelor româno-ruse. Si cum guvernul este de altă părere, dsa și-a înaintat demisia.

Guvernul n-a primit demisia dlui Titulescu, ci a trimis pe d. Mihalache la Londra să iămurească lucrurile, ba mai mult, dl Alex. Valda l-a chemat în țară oferindu-i ministerul de externe, oferindu-i deci postul de conducere al politiciei noastre externe. Până acum nu se cunoște hotărârea ce o va lua d. Titulescu, hotărâre ce este așteptată de toată lumea cu un interes ușor de înțeles.

Un nou tip de avion rapid

Atelierele Fokker Wulf din Bremen au construit un avion rapid de navigație aeriană, denumit „Soimul”.

In cursul zilei de eri au avut loc sboruri de încercare la aeroportul din Tempelhof.

Iujeala medie a avionului fiind de 255 km, acesta poate parcurge distanța Berlin-Londra în patru ore și jumătate și Berlin-Viena în două ore și jumătate.

Raze radio-active pe cale artificială

La Wiesbaden se ține congresul medicilor germani.

Fizicianul Bradsch a făcut o expunere prin care a arătat că a reușit să disociază atomii de plumb, cu toate că până acum acest element, din cauza greutății sale a rezistat oricărui încercări de acest gen.

D-sa a mai arătat că a reușit să producă pe cale artificială raze radio-active mai intense decât radiațiile naturale și razele X.

Această descoperire ar avea calitatea să deschidă noi perspective în medicină și biologie, mai ales în ce privește tratamentul cancerului și distrugerea anumitor culturi de bacterii.

Pecica și Rovine.

Soarta a hărăzit ca Pecica și Rovine să albe aceleși în terese. Rovine, încă din vremea Ugariei, a căutat, prin toate mijloacele, să-și acapareze cât mai multe venituri. Ajutată fără de către autoritățile ungurești, să a desvoltat în condiții mai favorabile decât Pecica (aceasta deși are mai mulți locuitori, este mai săracă.) O parte din actualele venituri ale comunei Rovine ar trebui dacă admitem existența noștrunil de echitate, să revină Pecichli. Câteva exemple vor ilustra admirabil cele spuse.

Distribuția târgurilor anuale păstrată dela Unguri, favorizează într-un mod revoltător comuna Rovine. Se țin 4 târguri anuale. 2 în Pecica și 2 în Rovine. În Pecica se țin în Februarie și Iulie. Prin urmare atunci când viața economică a satelor stagnăza, când în realitate târgurile sunt aproape inexistente și când taxele fiscase de comună sunt fără nici o importanță. Dimpotrivă târgurile din Rovine au loc în Septembrie și Mai. Adică în luniile în care se simte nevoie de lucru.

O altă nedreptate, moștenită și ea dela Unguri, este menținerea zilelor de piață, aşa cum sunt acum distribuite. Pecica are o singură zi de piață: Luni. Zi aleasă nu se poate mai prost, pentru că „piata de Luni” este numai o caricatură. În Rovine, zilele de piață sunt: Miercuri și Sâmbătă; două zile întărevă potrivite. Echitabil ar fi ca Pecica, fiind mai mare, să aibă 2 zile de piață.

Altă sursă de venituri a comunei Rovine, din care o parte s-ar cuveni Pecichli, este Compa (care face legătură între Banat și Pecica.) Compa este proprietatea comunei Rovine, însă este așezată pe teritorul Pecichlii. Comuna Pecica trebuie să ceară să î-se dea jumătate din venitul comunei. Dacă Rovine nu vrea, Pecica să-și construiască o compă a sa proprie și să nu mai permită ca teritorul său să fie utilizat de altă comună.

Ce vreau pecicanii? Vreau o națională, distribuție a târgurilor și a zilelor de piață. Mai vreau ca teritorul lor să

nu fie utilizat, fără despăgubiri, de alta comună.

Realizarea dorințelor lor nu este un favor pentru ei, ci o dreptate demult așteptată. De mult așteaptă, aceșii vrednici și fruntași cetățeni, să li se facă dreptate? Nu le-a luat până acum nimănii apărarea. Autoritățile (de multe ori decorați) n-au găsit de cuvînță să intervină.

Se întrebă pecicanul, de ce să plătească el un impozit mai mare ca vecinul său din Rovine? Nu poate admite că banii comunei lui, să-i încaseze altă comună.

Natural ar fi ca veniturile acestor două comune să fie egale împărțite. (E vorba de târguri, piață, compă — întrese comune. Rovine are moșii în Ungaria, cari îl aduc foarte mulți bani. Să nu credă cineva că pecicanii vreau bani comunei Rovine, departe de el acest gând.)

Pecicanii nu cer autorităților românești ce au cerut cel din Rovine pe vremuri autorităților ungurești; ei vreau dreptate.

Trebue, fără întărire, ca Pecica să-și revindice drepturile sale. Pretorul care are rolul de normalizator al vieții satelor din plasa sa, are datoria să ajute.

Se svonește că noui notar, Dr. Mager intenționează, contrar obiceiului foștilor notari, să ceară dreptate pentru comună sa. Dacă acesta-l este gândul, îl dorim succes. Nu îndorm că toți baniii cetățenilor vor sprijini evidența dreptate a pecicanilor.

I. Palincă.

Pactele de neagresiune cu Rusia.

Ziarul „Berlner Boerse-courier” publică o telegramă a agenției „Telegraphen-Union” din Geneva, în care se spune între altele că din cercurile autorizate rusești se afirmă că nu poate fi vorba de iminentă semnare a pactului de neagresiune franco-sovietic și nici de ratificarea pactului polono-rus, întrucât în acest sistem de pacte, necesitatea înțelege-

reț româno-rusă joacă un rol foarte important.

Aceeași cercuri sovietice mai declară că chestiunea Basarabiei poate fi lăsată deschisă, întrucât din întreg caracterul pactului de neagresiune, al pactului colectiv și al pactului Litvinov, rezultă că rezolvarea acestel chestiuni între Rusia și România nu se poate face decât pe cale pașnică.

Din carnetul unui ofițer de poliție.

Fantezie de scriitor și fantezie de polițist.

de Coriolan Bărbat.

D-lui Dr. Florian Medrea, Cluj.

Prietenul meu este inspector de poliție. Un criminalist bine cunoscut. Nu-i prea place să vorbească de succesele sale, dar când ni se destăinuște, atunci ne povestește lucruri foarte interesante și originale.

— Ei, da-ne spune-voi naveligii străbateți numai drumurile fanteziei. Aveți bilet de liber parcurs și vagabondaj îastfel pe căile unei fate morgane a închipuirii, și-apoi, povestile și culorile aduse de acolo cu voi, le frământați cu un pic de realitate, în total puțin pliper, sare. — din bucătăria de la Atica, — și... gata aluatul, pardou nuvela.

— Meseria noastră vă este asemănătoare. Fantezia adevaratului criminalist — cum i-am spune noi — nu și are nici ca exiștență fără capacitate de combinație. Numai că vagabondajul nostru îm-

părăția fanteziei este legat de o anumită regulă de marș, și pentru bilet trebuie să plătim. Cu responsabilitate scumpă! și trebuie să mai ducem cu noi un călător veșnic de clasa treia: realitatea. Un fel de spirit al negaținelor, care este totdeauna neîncrezător, discută, părăste, cu un cuvânt ne „cercetează”! Cuptorul nostru este cu totul altfel construit, în care se dospesc, apoi, îngrădit, fabricațiunile criminale; nuvele și romane, al căror editor este viața. De aceea diferă de produsele voastre artistice, la care mai totdeauna fantezia își prelungeste ora de închidere.

Pe cum se vede prietenului meu, inspectorul de poliție, nu-i lipsește nici calitatea de rapsod.

— Când este la voi o zi de „dospire” a astor fel de nu-

vele, — făcul pe curiosul. Mă interesează grozav munca brutalilor polițișteni.

— Orl când!

Intr-o dimineață trecuți pela prietenul meu inspectorul de poliție.

— Ai olimerit tocmai la timp, — îmi spuse cu o strălucire în ochi. Era în el privirea se-toasă a vânătorului, care zărește o sălbăticină de rassă. Dospim tocmai ceva interesant. și eu sunt curios că ceva ești din totul. Dar cîtește.

Imi întinde o scrisoare cu următorul conținut:

„lubitul și dragul meu soț. Pe cînd tu vel primi aceste șire, eu nu voi mai fi printre cel vil. și mă doare așa de mult când părăsesc această viață. Dar ce mi-ar putea fi viață, când ea este lipsită de lubire. Căci ochii tăi cantă alte femei. Eu fac parte din neamul Azraelor, cari lubesc numai odată, și-apoi mor. Dar eu lubesc și în moarte. Eu mor gândindu-mă la tine. În testamentul meu îl-am lăsat și casa și totul tău”. Mă uită întrebător la prietenul meu.

— Privește în odaia de-alătură.

Una, două la săptămână

Aristocratul.

Un conte budapestan, venit acum cu filiere-gyors-ul, a fost invitat într-o familie de nobili arădeni, vechi cunoștinje din vremurile când aristocrația era bine apreciată. Bine îmbrăcat și cam petic, înalt și urât, contele totuști a fost obiectul atenției generale. și la un moment dat, cineva — arădan — îl întrebă de numele croitorului care-l lucrează halnele.

— Attila Turay din Andrasy-ul, dar nu mai lucrează la el. Poftiști, vedeli ce mi-a făcut tocmai acum când am venit în România: mi-a făcut în partea de sus a halnel, mai mult cu o gaură, iar în partea de jos, cu un nastur în plus.

Toată lumea a examinat halna contișorului, și i-a dat perfectă dreptate, deși el își încheiaște halna greșit.

După chipul și asemănarea..

In toiu propagăndei electorale șeful de sector al unei organizații politice dintr-o fruntaș comună din vecinătatea orașului nostru, a mers împreună cu noul președinte al comisiunii intermarie, în cartierul țigănesc, care numără cam la vreo 50 alegători.

Şeful de sector deschide întrunirea întrând o caldă cuvântare:

„In marea dragoste a partidului nostru, pentru voi copil pribeigli, stabiliți de veacuri pe meleaguri noastre, conducătorii noștri, ca să și arate mai bine gândurile bune ce le au și pentru voi, vă dat un primar după chipul și asemănarea voastră... Curat așa

Situația desperată a locuitorilor din suburbia Grădiște

In atenția D-lui Primar.

Dela Unire până în prezent — adeca în cel 14 ani trecuți — edili orașului nostru au neglijat complet interesul său de acestul cartier compus din cca 10-12000 suflete, deci 1/3 parte din oraș, în mare majoritate proprietari de casă și contribuabili la edilitatea orașului nostru.

Cu toate acestea nici unul dintre foșii conducători ai acestui mușnicuță nu au arătat nici un interes pentru pavarea, iluminarea și canalizarea străzilor din acest cartier.

Nu s-a luat nici o măsură pentru edificarea unei școli cu propunerea îmbrel de stat pentru cei 1238 copii, atât de necesară din punct de vedere național.

Tot ce s-a putut obține, au fost doar simple promisiuni și începuturi care nu s-au realizat încă.

Centrul orașului din punct de vedere edilitar a progresat foarte mult, s-a realizat asfaltarea pe ambele părți a străzii Mociioni, a drumurilor principale din „Paduricea Orășului”, precum și înfrumusețarea Bulevardelor Regina Maria și Regele Ferdinand I plantate cu arbori și paturi de flori, pe căt timp toate drumurile nepavate, neliuminante ale cartierului nostru se află într-o situație deplorabilă, cu greu putându-se face circulația vehiculelor și chiar a pietonilor.

Canalurile infundate pe dinaintea caselor sunt veșnic umplute cu apă și noroi, și în timpurile călduroase infecțiază, cu invazia baciilor ridicați din aceste cuiburi, întreg cartierul.

Cea mai importantă arteră de comunicație cu centrul orașului, viaductul care deservea șoseaua națională pe întreaga parte de Vest a țării noastre, năsă distrus complet.

Cel 1238 de copii de școală sunt nevoiți a trece peste ilitile C. F. R. pe porțiunea cea mai periculoasă, viață lor fiind mereu amenințată din cauza circulației trenurilor și aceasta din cauza că nu s-a zidit școala românească, aprobată de toate forurile competente.

Astfel, făcând o comparație între copiii din centrul orașului care se bucură de vi-

clune și confort, alergând pe alele parcurilor, cu plămâni încărcați de mireasme parfumul de floră, încălziti apoi și obositii se odihesc pe sau unele din umbra groasă a copacilor, pe căt timp nenorocitii copii ai acestui cartier sunt nevoiți a alerga prin bătoace, respirând măsoanele de bacălii ridicați din poroiu străzilor serpente pe dinaintea caselor, încălziti, și îmbolnăvesc de febră tifoidă și în această stare de agonie visează și ei plimbarea prin parcuri alăturate cu flori, iar de umbra le vor servi copacii cimitirilor.

Aceasta este situația adevarată a acestui cartier și vom reveni atâtă timp până când privirea părinților edili nu se va îndrepta și spre acest de Dzeu nemiluit cartier.

gh. Cr. Grădeșteanu

Vorbesc prețurile!!!

1 m. mătasa barson nuntă Lei 75
1 cond. barson . . . Lei 54
1 " cond. Cadrilater . . . Lei 54
1 " prima pânză de spălat Lei 16
1 " pijama flanel . . . Lei 20
1 " șofă pentru bărbat . . . Lei 120
1 " șofă modernă p dame Lei 42
1 " flanelă modernă (noutate) Lei 40
1 " Sfîn angleză de spălat Lei 30
1 " monsuc colorat 25,32 Lei 38
1 ibuc plăpomă de chiloth cu vată Lei 275
1 " umbrelă modernă p. dame Lei 98
Rămaște de batiste

Târg de ciorapi!!!

Nu se poate crede de ieftine!!!

STRASSER

magazin de modă Arad.

□ Congresul invalidilor din jud Arad. Duminică 25 Sept. a avut loc în Arad, congresul invalidilor și văduvelor de război, cari fac parte din Soc. I. O. V. Izbânda. S'a cerut să se respecte legea I. O. V. să se înființeze o casă de credit și economii a invalidilor și să se achite regulat pensiile. La urmă s'a ales un nou comitet sub președinția onorifică a d-lui Ilie Mohor, și activă a d-lui I. Talbure.

velă, — lasă plângă, ceteind-o, fetițele sentimentale și femeile visătoare.

Privil mirat spre prietenul meu. Polițiștili aceștia nu au deloc înțim.

— Vezi! — urmă mal domol, omul fără înimă. — Si fantezia mea aleargă, dar cu totul pe alte căi. Intr-un tempă mai puțin grăbit, merge supusă pe poteca observațiunilor. Ai observat bine pe acest om, care acum merge în mașina cealaltă între cel dol detectiv, să zicem la locul răspunderii? Ai văzut că de bine este el imbrăcat? Cravata îl este legată în ordine. Era culcat în pat — spunea — când a primit scrisoarea fatală. Cine primește astfel de șire, acela își aruncă în grabă hainele pe el și nu are răbdare să stea înaintea oglindii și să-și mai lege cu toată atențunea cravata.

— Ah, sărmâna mea nevastă. Câtă bunătate, și eu nu am știut-o prețul — ofă îndurerat domnul din odală de alături.

— Auzi! E tare disperat. Am luat deja toate dispozițiile necesare și mă voi duce personal la fața locului.

— Dacă voești poți să vîl cu nol.

— Cu placere.

Îată un roman impresionant din viață.

— Îl compătimesc — spuse pe drum în mașină, — pe acest om nemorocit.

— Cât este de doborât, acest...

— Îl împrăștii foarte ușor și prea risipitor părările de rău. Fantezia își aleargă, și poate deja și să fărăit o nu-

Măicuță Dragă*"Mama mea" (Carmen Sylva)*

*Te chem din nou măicuță dragă,
Tu singură îmi ești indemnul,
Căci toți sunt simțitori ca lemnul. ...
Și nimeni nu-i să mă 'nțeleagă.*

*Tu și — copilul fără mamă,
De l doare n'are cui să spună
Și nici n'așteaptă vorbă bună,
Căci prea puțin e luat în seamă.*

*Puteam acum să tău departe,
Dacă trăiai pe lângă mine,
Căci petreceam și rău și bine
Și mai aveam curaj la carte.*

*Dar dacă tu icoană sfântă,
Ești dusă pentru toldeaua,
Viața mea este minciuna
Ce nici-decum nu mai încântă.*

*Trăiesc și eu de azi pe mâine,
Pe unde pot îmi fac popasul,
Urmez pe cum mă duce pasul
Amara luptă, pentru pâine, ...*

*Din când în când sorbind amarul,
Pierdut în gânduri și 'n suspine,
Îmi vine să-i arunc paharul,
Să vin și eu voios la tine...*

Pompiliu Barbu

Primăria Comunei Târnova,
No. 984 | 932.PUBLICAȚIUNE
Primăria comunei Târnova
udețul Arad publică licitație
verbală în conformitate cu art.
9-13 din legea pentru pro-
ecția vânătușului, pentru are-
zarea teritoriului de vânăt al
comunei Târnova, pe ziua de
4 Noemvrie 1932 orele 9 a.m.
la primăria comunei Târnova.Arenăzarea se face pe ter-
en de 6 ani.
Condițiunile de licitație se
pot vedea la primăria comu-
nei în orele oficioase.
Târnova la 26 Sept. 1932.
Primăria.**Salonul de Coafură
„PIROSKY”***aduce la cunoștința onora-
tului public noile reduceri
de prețuri:*

Ondulat 10 Lei
Tuns pentru dame . 10 " "
Coafură și spălatul
părului 10 "
Manicure 10 "
Instalație de radio. Servi-
ciul modern, antiseptic și
conștiințios.

Str. Matei Corvin No. 2.

ROMANIA
PREFECTURA JUD. ARAD,
COMISIUNEA DE APROVIZIO-
RE ȘI DISTRIBUIRE A GRÂULUI
DE SĂMÂNTĂ.Nr 1/1932.
Arad, la 24 Septembrie 1932
Publicație.

Se aduce la cunoștința celor interesați că în ziua de 3 Oct. 1932, ora 11 a.m., se va ține în localul Prefecturii județului Arad, situat în Arad, Bulevardul Regina Maria Nr. 3, etaj I, sala de ședință, licitație publică prin bună invocătură pentru aprovizionarea cu grâu de sămânță a agricultorilor din județ în cantitate de aproximativ 120, așa că unuștă douăzeci vagoane a 10000. kgr.

Licitatia se va ține în conforțitate cu instrucțiunile prevăzute în jurnalul Consiliului de ministri Nr. 874 din 17 August 1932.

La licitație pot concura atât agricultori cât și comerciați oferind dela minimum 10.000 kgr. în sus.

Ofertele se vor înainta Comisiei în ziua, ora și locul sus menționate în plie închis și sigilat alăturându-se și mostra de grâu în două săculete a de cel puțin 1 1/2 litru, care vor fi legate și plombate de ofertant, purtând atât pliecul cu ofertă cât și secuile numele și adresa ofertantului.

Grâu va fi din recolta anului trecut sau curent greutatea hectolitică de cel puțin 75 kgr. și cu forță germinativă de 85%, având maximum 2% corpuri straine.

Plata se va face imediat după recepționarea prin cec eliberat de Prefectul județului către Banca Națională, filiala Arad.

Prețul va fi oferit ab gara de încărcare vărsat în vagon (rimfuză).

Comisiunea de aprovizionare și dis-
tribuire a grâului de sămânțăPREȘEDINTE:
prefectul județului Arad;
Dr. Lazar.

grăbește deloc. Ba din contră facea impresia că îl neglijea să complet pe bletul soț care stătea într-o odaie separată și se frământa singur în societatea unui detectiv.

— Soția mea suferă de nervi! — ne explică soțul. A trăit mereu cu injecții. Ea își administra singură injecțiile...

— Bine! Atunci trebuie să găsim aici și stringă.

Iuzadar. Nu au găsit-o nici cărăbușii îl înălțau tot mai mult pe bletul nenorocit.

Dar scrisoarea și testamentul erau întrădevăr scrisul femeii. Pe masa de scris era călimara. Numai pe jumătate uscată. În ea numai vre'o căteva picături de cerneală ușoară. Ciudat! și scrisoarea și testamentul erau scrise cu cerneală albastră. Cu trăsăturile de toc rezervor.

— Domnule, vei veni cu noi, zise inspectorul foarte glacial soțului contrariat. Sunt încă multe de clarificat și avem nevoie de concursul dumneatale.

— Da, mă rog! — zise acesta pățind.

Ne-am înăpoliat la poliție. Dar prietenul parea că nu se

Un obiceiu ciudat.

Autobuzele, care fac cursa Arad-Aradul-nou, nu respectă haltele autobuzelor „Primăriei Arad”. E foarte greu să găsești haltele acestora, pentru că nu există un semn distinctiv, care să îl-ice. Dacă aştepți la haltele obișnuite, îl-se răspunde: „Nu stăm aici, nu e halta noastră“. Ar trebui să se întrevă ca și Domnii din Arad-nou să respecte aceste halte, să nu forțeze lumea să fugă după el până când ajung la haltele lor oculte.

Făcând cursa și în Arad, sunt, prin acest singur fapt, datorii să respecte haltele „Primăriei“. Nu pot prinde, de ce au alte halte? Dacă haltele Primăriei sunt prea dese, n'au decât să nu se opreasă la toate, ci numai la cele principale. Ar fi de dorit să dispară acest ciudat obicei, de-a nu respecta lucruri odată stabilite și a te apuca să înovezi cum te face capul.

Primăria Arad are datoria să le impună respectarea haltelelor sale; aceasta în interesul general al publicului.

Noul mers al trenurilor.

Cu începere de Duminică 2 Oct, se va pune în vigoare noul orar de iarnă al trenurilor de călători. Tot pe această dată va intra în vigoare și un nou mers al trenurilor de marfă.

Deosebit de obișnuitele trenuri de marfă, itinerariul de iarnă prevede între altele și înființarea de trenuri diferențiate cu caracter specific.

Astfel, vor circula trenuri de petrol pentru destinația Constanța, Giurgiu și Oltenia, cum și trenuri speciale pentru transportul cărbunilor de la Simeria în toate direcțiunile. Aceste trenuri vor transporta cărbunii destinații nevoilor c. f. r.

Vor mai circula unele trenuri de export și import, conform angajamentelor internaționale. În aceste trenuri, atât la export cât și la import, mărfurile vor fi expediate în vagoane complete, în legătură cu trenurile de marfă internaționale.

Pe lângă prețuri ieftine vă puntem procura blănurile Dvs. executate frumos și bine la

Alexandru Zimmerman

bănană,

str. Bucur No. 5.

Tot acolo se primesc spre reparare și transformare blănuiri pe un preț convenabil.

Vârd din cauza mu-
tării: Vîe un
lanț, cu villa,
pomi fructiferi, Căpșuni,
Zmeură, flori, etc. Pozi-
țione admirabilă, fără praf,
bună pentru Vilegiatură, la
6 minute de tramvai, și
10 de tren.

Barațca Valea frunzișului
625.

Curățitorie eficientă!văpsește și curăță haine de lână și mătăsă
pentru dame și domni, văpsitorie chimică.**K N A P**

Str. Episcop Radu și Str. Brăteanu.

vă rog să-mi faceți un serviciu.

— Mă rog! — a fost răspunsul servabil.

— Să-mi dați tocul rezervor al D-trăi.

— Tocul meu rezervor? Pentru ce? Nu înțeleg. Dece il trebuie să-l ia Inspectorul meu rezervor?

— Astă să rămână deocamdată secretul meu.

Tocul rezervor a fost întrădevăr găsit. A combinat bine prietenul meu. Era în el ceramică albastră. Același cu ceramică cu care s'a scris scrisoarea și testamentul.

— Așa... și acum să-mi spui ce s'a întâmplat aseară la cumpăna D-trăi?

— Că mărtur, că hăr. Apoi începe să-l ia înălțată totă întâmplarea. Pusă la cale și lăsat să o nemerică diabolică.

Sub masă omul bun se duse la femeie, care îl să-lăsa, că nu mai poate să-si recucerească bărbatul, și, doar, îl lăbește atât.

— Aș avea un plan! — îl zise Tânărul. și îl expuse așa cum l-au „întocmit” mai dinainte cu fratele său. Să-l scrie-

soțul o scrisoare. Să-l scrie că se va sinucide, și ca să-l dovedească marea ei iubire, să și scrie mai întâi testamentul, în care să-l lase pe soț ca singur moștenitor, el va aduce, apoi, un narcotic, cu care o va adormi. Fratele lui de sicur se va impresiona, va alerga la ea plângând, iar ea se va deștepta, și... pacea sfântă e astfel între el pe cetea.

Femeia a acceptat. În călătorie abea mai era ceramică, așa că el î-a împrumutat tocul său rezervor. După aceea luă narcoticul și pe când ea dormea el î-a injectat otrava... Erau oameni ruinați. Victime ale actualei crize. Față și săracie. Lui îi se făgăduise jumătate din avere. Nimeni nu avea să stie vrădată...

Fantezia noastră este foarte adeseori prevedere; constată prietenul meu Inspectorul de poliție, un „proces” al instincției, ce se hrănește spontan din rezervorul totalului de observaționi.

Septembrie 1932.

Coriolan Bărbat.

Vindem mărfuri mai
eftin ca ori unde!

RECORD
Str. M. Eminescu No. 15.

Stofe pt. dame și d-ni depozitul
fabricelor renumite

Pânzetură, flanele și
mătăsuri depozit mare

INFORMAȚIUNI.

□ In vederea adunării generale a Asoc. „Astra“ la Deva. Dir. G.-lă C. F. R. a binevoit a acorda participanților o reducere de 50%. Congresul va avea loc în zilele de 2 și 3 Octombrie c. Iar reducerea pe C. F. R., trebuie înțeleasă astfel: biletul întreg, luat în stația de plecare, este valabil și la înțoarcere, pe baza certificatului de călătorie eliberat participanților de către biroul „Astrei“, în gara Deva.

□ Procesul fraudelor dela Spitalului de copii. Se știe că în ultima noapte a anului trecut, fostul administrator al spitalului de copii I. Ianotă, a delapidat o sumă importantă. Dovedindu-i-se vinovăția a fost depus în penitenciarul Arad. În zilele trecute a avut loc prima desbatere, care s-a amânat, în continuare, pentru ziua de 3 Octombrie.

□ Inchiderea parlamentului, se zice că va avea loc mâine. Având în vedere ampioarea discuțiilor, nu ne vine să credem.

□ Plata pensiilor și a salariilor. Conform Jurnalului Consiliului de ministri precum și decretului de repartizare a sumelor pentru luna curentă, salariile se plătesc fără reducerile proiectate. În multe județe plata a început.

□ Un mare eveniment sportiv, va avea loc Duminecă în Capitală. Se va disputa meciul de foot-bal România-Polenia. Din formația României fac parte doar 2 români, gloristul Albu și universitarul Sepi. Restul . . .

□ În sfârșit mult trimbățata lege a controlului averilor a fost votată. Să vedem dacă se aplică . . .

□ Schmeling invingător. Cunoscutul campion mondial de box, a susținut un match cu americanul Walker, făcându-l pe acesta knock-out în opt reprize.

Suma cuvenită lui Schmeling este cam de 30 milioane.

□ Un nou partid? Se vede că d. M. Manolescu, cunoscutul aviator politic, va pune bazele unui nou partid politic, după metoda de organizare și ideologie a lui Hitler. Partidul se va numi național-socialist.

□ Cât e deficitul bugetar în cursul unei luni? Din declarațile d-lui Mironescu, ministrul nostru de finanțe, reiese clar că deficitul incasărilor în cursul unei luni este de 550 milioane. Deci, cu ceva mai mult decât suma aferentă platii cuponului extern, a cărui suspendare o susținem noi.

□ Nu uități, în noaptea de 1 spre 2 Octombrie la ora 1, să mutați ceasurile cu o oră înapoi, așa că la ora 24.

□ Acte pierdute. D-șoara Aurelia Dan, roagă pe cel ce a găsit pocheta d-sale, pierdută în 26 Sep. c. împreună cu legitimația, să le aducă la administrația ziarului nostru.

□ Conferința dezarmării și a amânării lucrărilor până la 10 Octombrie. — Comitetul conferinței dezarmării a amânării lucrărilor pentru ziua de 10 Octombrie. Se speră că până la această dată se va putea fixa data reconvocării planului Conferinței, din care fac parte 64 de state.

□ Mizeria din New-York. După ultimele date statistice orașul New-York are actualmente 968,782 locuitori, cari sunt avizati exclusiv la mila celor mai cu stare, ori la ajutorul primăriei. Pentru alimentarea acestora în timpul lunilor de iarnă a fost prevăzută în bugetul orașului suma de 75 milioane dolari.

□ Înlesniri pentru exportatorii de fructe și de vite. Banca Națională și Direcțiunea vămilor a hotărât în urma unui demers al Regie C. F. R., că exportul de vite și fructe să nu fie împiedecat când se face de către un străin ce nu și are domiciliul în țară, iar produsele pe care le-a cumpărat, au fost plătite direct în lei. Se va cere exportatorilor o dovadă că devizele și le-au vândut Băncii Naționale sau uneia din sediile sale, pentru cel puțin contra valoarea acestui export.

Această dovadă se va anexa în locul declarării A. B. C. ce se trimite Băncii Naționale.

□ Fraude de 400 milioane la C.F.R. Au fost descoperiți 11 defraudatori, cari prin falsificare de acte încasau garanții depuse pentru diverse lucrări angajate la căile ferate, garanții ce fuseseră încasate anterior de cei ce angajaseră lucrarea.

S'au emis mandate de arestare împotriva lor: 9 inculpați, 2 fiind lăsați oficios liberi.

□ Parlamentari noi. Duminecă 25 Sept. au avut loc alegeri parțiale la Hunedoara, pentru un loc de deputat și la Făgăraș, pentru unul de senator. Au fost aleși cu mari majorități candidații guvernului: d. Zaharia Boilă, directorul ziarului Patria din Cluj, la Hunedoara, și d. A. Dobrescu la Făgăraș.

— Intre 18-23 Oct. se va ține la București a treia conferință a statelor balcanice.

— Convenția de clearing a fost aprobată de Banca Națională a României.

□ Căsătorie. Duminecă 25 Septembrie s'a celebrat căsătoria D-lui Vasile Brăiloiu inv. cu D-șoara Paulina Vanciu inv., serviciul Divin s'a celebrat în biserică comunel Doncent.

Facem înțelegere perchi cele mai bune urări de fericire.

□ Cutremur de pământ. În Grecia s'a produs un groaznic cutremur de pământ care s'a simțit și în Silezia (Germania). Numeroase victime cuprinse în timpul nopții zac sub dărămaturi. Se semnalează în total 120 morți și 100 răniți.

□ Catastrofă. În Insula Portorică un uragan a pus într-o treaga populație. Sute de familiile sunt fără adăpost. În San Juan, capitala insulei, se semnalează a fi peste 200 morți și 100 răniți.

Capitala are un aspect trist, fiind lipsită de lumină și circulație.

□ Noul prim-ministru al Ungariei. Eri d. m. regentul Horthy a continuat consultările, hotărându-se numai scara cui să încredințeze mandatul alcătuitorii cabinetului. Noul premier e Iuliu Gömbös, fost ministru de război în cabinetul Bethlen și Karoly.

□ Dr. Liviu Hălmăgean, medic dentist, își anunță Onor. pacienți, că și-a mutat cabinetul dentar în str. Consistorului No. 8, unde consultă la orele obișnuite.

□ Aducem la cunoștința onor. public, Primul Concurs Hipic al Societății Hipice din Arad, care va avea loc în zilele de 8-9 Oct. orele 15 pe hipodromul Societății (în Cetate).

Știri din Țară.

— S'a aprobat să se extindă asupra tuturor comunelor din țară, dispozițiile jurnalului consiliului de ministri. Din 7 Iulie 1932, privitor la prelungirea termenului de plată în anuități de 20 ani pentru izla-zurile atribuite comunelor, în baza legăturilor agrare din vechiul regat.

— La 25 Oct. se va ține la București un examen pentru locurile vacante în poliție. Pentru comisari se cere doctorat sau licență în drept; pentru comisari — ajutori, 8 clase liceale; pentru agenți 4 clase gimnaziale; pentru impăgați bacalaureatul.

— Sâmbăta (1 Oct.) la ora 1 noaptea, clasornicile serviciilor c. f. r. se vor da înapoi cu 1 oră.

— Intre 18-23 Oct. se va ține la București a treia conferință a statelor balcanice.

— Convenția de clearing a fost aprobată de Banca Națională a României.

Groaznică ciocnire de trenuri
lângă Caransebeș

— Sunt trei morți și un grav rănit —

Caransebeș, 28. — O groaznică ciocnire de trenuri s'a petrecut, în noaptea de 28-29 Sept la 11-12 între stațile Armeniș și Cornea.

Trenul de marfă Nr. 1312/2 s'a ciocnit în plină viteză cu trenul de marfă 1427.

Ciocnirea a fost foarte puternică. Au fost distruse complete locomotivele și sapte vagone. Linia a fost distrusă pe o bună distanță. Circulația se face actualmente prin transbordare.

SUNT ȘI VICTIME
De sub sfârșăturiile vaganelor au fost scoși șeful

trenului nr. 1427, Gabor, mort și frânarul Ștefan Toma, foarte grav rănit.

Deasemenea sunt vinovați și cantonierii vizu necunoscuți cari se crede că au voit să călătorescă în mod clandestin.

CINE E VINOVATUL?

Vinovat de această ciocnire este împiegatul Szilagy din stația Cornea, care a dat liber trenului 1312/2 pe linia pe care venea tr. 1427.

Deasemenea sunt vinovați și cantonierii cari văzând merșul greșit al trenurilor n-au dat semnale de oprire.

Cum am devenit liberi?

Inainte de Creștinism, Cezarul era încă mare pontif și principalul organ al religiei romane. Religia și statul erau un singur lucru. Individul n'aveau nici o valoare proprie, era considerat ca simplu organ al cetății, al statului.

Omul antecristian nu putea fi stăpânit și guvernat decât de o sigură mână puternică, nu putea face distincțunea între puterea politică și cea religioasă. De aceea puterea cezarului pontif era nemărginită, iar cetățeanul o respecta mai mult decât pe sine însuși, era aservit statului prin sufletul, corpul său și avereia sa.

Au venit însă filozofii ca să pregătească terenul Creștinismului. Am arătat că formulele vechi nu se mai puteau crede. Dreptul și politica au devenit independente, prin care fapt religia și-a mal pierdut din putere. Cu apariția Creștinismului, dreptul a fost complet separat de religie, domeniul religiei s'a mutat acolo unde îl era locul: pe terenul sufletului. Creștinismul despărțea sufletul de corp, spunând că numai peste aceste din urmă are drept de stăpânire statul, pe când sufletul este liber, nesupus nici unei legi omenești, deslegat de patre.

De îndată ce sufletul a fost liberat, lucru cel mai greu era înfăptuit și libertatea a devenit posibilă în ordinea socială. Feudalismul a mai fost apărat pe această libertate, dar revoluția franceză a reglementat definitiv raporturile dintre semeni.

Suntem aşadar liberi?
Nu. Am spus că „la per-

quod summus“ este sufletul. Or, acesta nu este liber niciodată astăzi. Legile sufletului sunt oprimate de cele ale corăgăpării, de care suntem stăpâni. Creștinismul ne spune că suntem fii ai aceluiaș tată și ne predică iubirea frățescă.

Nu suntem însă capabili de către egoismul de sub corăgăpării, nu ne vom putea emanări niciodată. Libertatea sufletului este o ficțiune care nu vrajă să devie realitate. Am fi o fesoană decât fiecare acție cu represurile asupra sufletului, ne-ar fi dictată de o corăgăpătură din afară de noi, din tot atât de puternică și invulnerabilă ca și mână cezarului de odinioară. Ar fi însă fericitor pentru noi. Ne transformă în roboti, dar și robotii fericiti mult mai fericiți decât suntem cu toată pseudeitatea.

Experții și-au dat plus raportul.

Experții comitetului financiar al Societății Națiunilor, cari au stăpânit de curând statul și finanțele din România, au respins consiliul Societății Națiunilor raportul lor.

Raportul se întâlnește în mare parte cu concluziile raportului general al lui Charles Rist.

Cele mai bune ciasători și bijuterii, ceasuri-bijuterii primește spre reparare și care executie de prima calitate.

Csáky
vis-a-vis de Biserica Iutherană
București

Allo? Allo? Allo? Unde vă grăbiți? La magazia de ghete
Aconiu unde a sosit un transport de ghete dela București C. Victoriei per
toamna și iarnă, cele mai elegante și moderne lucrate numai de mână.
prețurile cele mai reduse.

Magazia de ghete VASILIU ACONIU, Str. Brătianu No. 2 Arad.

Tiparul Tipografiei Diecezane Arad.

Redactor responsabil: SEVER TATARU